

Bijlage 5 ecologisch onderzoek

**Quicksan Wet natuurbescherming
Inktfordseweg 3, Bruchem**

Colofon

Titel: Quickscan Wet natuurbescherming Inktfordseweg 3, Bruchem

Projectnummer: 19050

Opdrachtgever: Agra-Matic B.V.
Rubensstraat 175
6717 VE Ede

Datum: 10-10-2019
Status rapport: Eindrapport / definitief
Bestand: 19050-eindrap.docx

Opdrachtnemer: De Groene Ruimte BV
Sportstraat 42
6707 GH Wageningen
tel. 0317-423969
dgr@dgr.nl www.dgr.nl

Handtekening voor akkoord directie,
Naam: ir. P.A.F.M. Reijbroek
Handtekening

Auteursrecht: De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).
De informatie in dit rapport is mogelijk deels afkomstig uit de NDFF. Deze informatie mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar worden gemaakt. Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte BV geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte BV.

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	2
2.	ACHTERGROND	4
2.1.	Plangebied.....	4
2.2.	Voorgenomen handeling.....	5
2.3.	Werkwijze quickscan.....	6
3.	RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING	8
3.1.	Inleiding.....	8
3.2.	Natura 2000.....	8
3.3.	Natuurnetwerk Nederland	10
4.	RESULTATEN SOORTENBESCHERMING	11
4.1.	Flora.....	11
4.2.	Zoogdieren	11
4.3.	Vogels.....	13
4.4.	Amfibieën, reptielen en vissen	14
4.5.	Insecten en ongewervelden	14
5.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
5.1.	Conclusies	16
5.2.	Aanbevelingen	17

BIJLAGEN

- Bijlage 1. Meest relevante artikelen uit de Wet natuurbescherming bij een quickscan
 Bijlage 2. Middels de Wet natuurbescherming in Gelderland beschermde soorten

I. INLEIDING

Aanleiding ecologische quickscan

In opdracht van Agra-Matic B.V. heeft De Groene Ruimte in september 2019 een ecologische quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) uitgevoerd voor de planlocatie aan de Inktfordseweg 3 te Bruchem. Aanleiding hiervoor is de sloop van vier gebouwen en het amoveren van een aantal bomen zodat een nieuwe paardenrijhaal gerealiseerd kan worden.

Consequenties Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland

Bij elke initiatiefnemer rust de wettelijke plicht om aan te tonen dat door de beoogde handeling¹⁾ geen beschermde soorten (soortenbescherming) of waarden (gebiedsbescherming en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) worden verstoord. Als verstoring niet is te voorkomen, dient door het bevoegd gezag een ontheffing (soortenbescherming) of vergunning (gebiedsbescherming; beschermde waarden Natura 2000-gebieden en NNN) te zijn verleend voordat versturende activiteiten mogen plaatsvinden.

Om na te gaan of de handeling een negatief effect heeft op eventueel aanwezige beschermde soorten en op beschermde natuurwaarden in Natura 2000-gebieden en het NNN, is een vooronderzoek in de vorm van een quickscan een eerste stap. De quickscan is erop gericht om een dusdanig goed inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde soorten en natuurwaarden, dat de volgende aspecten kunnen worden beschreven:

- een overzicht van (de kans op) aanwezige en te verwachten beschermde soorten (soortenbescherming) of waarden (gebiedsbescherming en NNN) en andere zeldzame of bijzondere soorten en natuurwaarden;
- een inschatting:
 - of de handeling negatieve effecten heeft op (mogelijk) aanwezige en te verwachten beschermde soorten (soortenbescherming), beschermde natuurwaarden (gebiedsbescherming en NNN) en andere zeldzame of bijzondere soorten;
 - of en zo ja welk nader onderzoek vereist is om een goede inschatting van dergelijke negatieve effecten te kunnen maken;
- algemene richtlijnen voor oplossingsrichtingen om eventuele negatieve effecten te mitigeren (voorkomen of beperken);
- de haalbaarheid van een eventueel vereiste ontheffings- en/of vergunningsaanvraag;
- het voor een eventueel vereiste ontheffings- en/of vergunningsaanvraag benodigde nader onderzoek.

Om het bovenstaande doel te bereiken is een ecologische quickscan in de vorm van een bronnenonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. De bevindingen zijn in voorliggende rapportage verwoord.

¹⁾ 'Handeling' is de officiële term, waarmee de activiteiten/werkzaamheden worden aangeduid, welke middels de Wet natuurbescherming moeten worden getoetst op negatieve effecten op beschermde soorten.

Leeswijzer

De achtergrond van deze quickscan (plangebied, voorgenomen handeling en werkwijze) is in hoofdstuk 2 beschreven. De resultaten van de gebiedsbescherming en van de soortenbescherming zijn respectievelijk in hoofdstuk 3 en 4 gegeven. In hoofdstuk 5 zijn de conclusies samengevat en zijn aanbevelingen voor het vervolg geformuleerd.

2. ACHTERGROND

2.1. Plangebied

Het plangebied ligt aan de Inktfordseweg 3 in Bruchem (gemeente Zaltbommel), ten oosten van de A2. Het gaat om een boerenbedrijf dat fungeert als paardenpension en pluimveehouderij. De directe omgeving bestaat uit andere boerenbedrijven en weilanden (figuur 1).

Figuur 1. Ligging plangebied (rood kader) in de omgeving. (Bron ondergrond: Google Earth)

Op het erf staan meerdere gebouwen. Twee grote schuren zijn in bedrijf als pluimveehouderij. De overige gebouwen zijn in gebruik als hooischuur, rijbak, paardenpension en gereedschapsschuur.

Het plangebied is op te delen in vijf elementen: vier te slopen gebouwen en één te amoveren bomenrij (figuur 2). Gebouw 1 betreft een kleine stal met silo ervoor. Daarachter staat een grote schuur met enkele paardenboxen (nr. 2). Ten noorden daarvan staat een lange gereedschapsschuur (nr. 3). Gebouw 4 is een paardenstal. De bomenrij (nr. 5) -bestaande uit Gewone es, Zwarte els, Paardenkastanje en Zomereik- staat tussen gebouwen 3 en 4.

Figuur 2. De vijf te amoveren elementen van het plangebied. (Bron ondergrond: Google Earth)

2.2. Voorgenomen handeling

Het plangebied beslaat een deel van het erf. Het gaat om vier gebouwen en één bomenrij die geamoveerd zullen worden om ruimte te maken voor een paardenrijhal (figuur 3). Ook zal er een nieuwe bomenrij aangeplant worden, ten noorden van de nieuwbouw.

Figuur 3. Te verwijderen gebouwen (gele vlakken) en de nieuwbouw (rood vlak) De te amoveren bomenrij bevindt zich tussen de bovenste twee gebouwen. (Bron ondergrond: Agra-Matic B.V.)

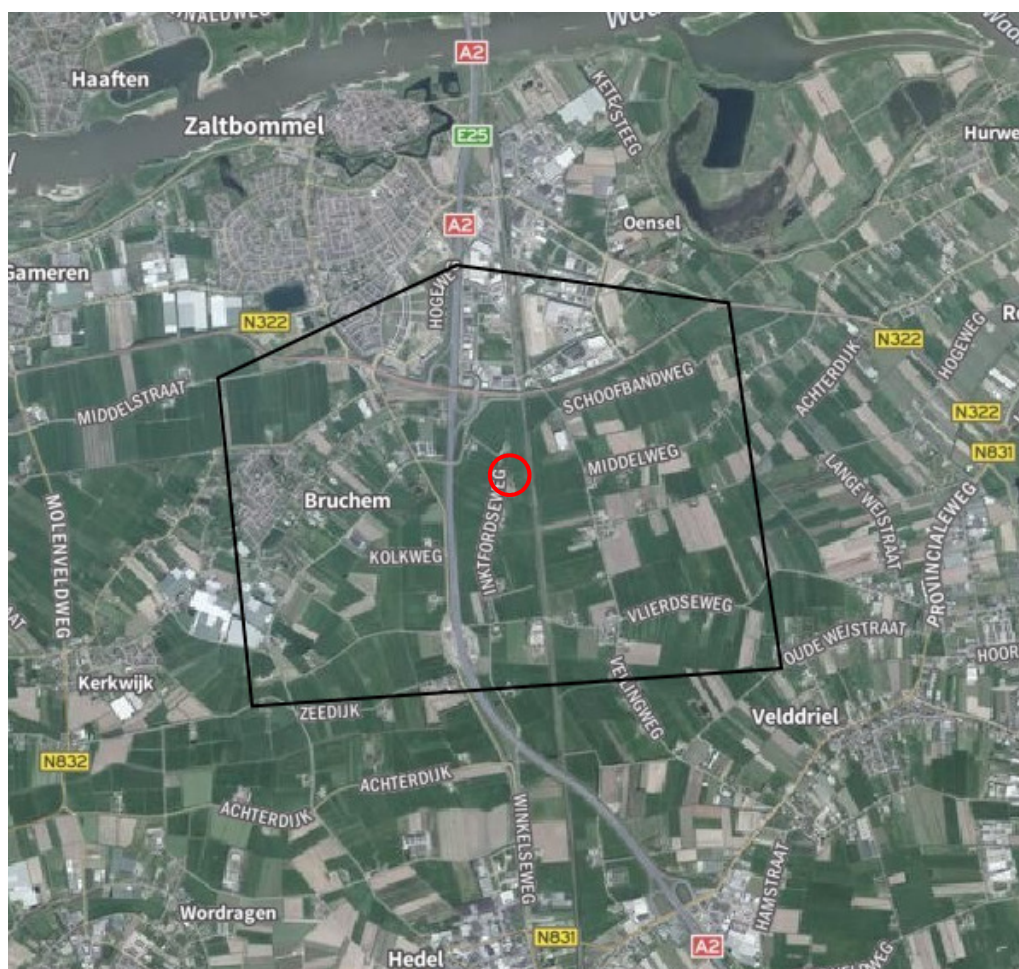

2.3. Werkwijze quickscan

Voor de toetsing aan gebiedsbescherming is de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN) bepaald, zodat ingeschat kan worden of en op welke wijze mogelijk beschermde waarden worden beïnvloed door de handeling.

Ter voorbereiding op het veldbezoek is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de mogelijke natuurwaarden van (de omgeving van) het plangebied. Het bij raadpleging van de NDFF gehanteerde zoekgebied is in de volgende figuur weergegeven; er is een zoekperiode van 10 jaar aangehouden. Van dit zoekgebied en deze periode kan afgeweken zijn, bijvoorbeeld voor soorten die zeer mobiel zijn en/of waarvan weinig/geen waarnemingen in de NDFF zijn ingevoerd.

Figuur 4. Zoekgebied NDFF (zwart kader) met het plangebied (rood cirkel)

Het veldbezoek door een ervaren ecooloog van De Groene Ruimte²⁾ heeft plaatsgevonden op 24 september 2019. Het was bewolkt en droog bij een temperatuur van 17°C en een windkracht van 1 Bft. Er is gekeken naar de geschiktheid van het plangebied

²⁾ Mw. dr. M. van Geem

voor beschermde soorten³⁾. Daarbij is gezocht naar (sporen van) beschermde soorten. Voor zover van toepassing zijn ook andere bijzondere waarnemingen genoteerd. Er zijn geen gerichte inventarisaties (met vallen en dergelijke) naar bepaalde soort(groep)en uitgevoerd. Alle in de rapportage opgenomen foto's zijn tijdens het veldwerk door De Groene Ruimte gemaakt, tenzij anders is aangegeven.

³⁾ De meeste plant- en diersoorten zijn niet jaarrond vindbaar in het veld. Door het plangebied ook op mogelijke geschiktheid voor beschermde soorten te beoordelen, wordt een beeld verkregen van de mogelijkheid of waarschijnlijkheid dat deze soorten voorkomen. Om een maximale zekerheid over het al dan niet voorkomen te verkrijgen zijn in het algemeen gerichte inventarisaties in de daarvoor geschikte seizoenen noodzakelijk.

3. RESULTATEN GEBIEDSBESCHERMING

3.1. Inleiding

Om flora en fauna op Europees niveau duurzaam te beschermen, zijn Natura 2000-gebieden aangewezen. Voor ieder Natura 2000-gebied zijn Natura 2000-waarden aangewezen, onderverdeeld in Habitattypen en Habitatsoorten (vanuit de Habitatrictlijn) en Vogelsoorten (vanuit de Vogelrichtlijn). Het Natura 2000-gebied levert een bijdrage aan de instandhouding van deze typen en soorten op landelijk niveau. Voor ieder type of soort zijn instandhoudings- of uitbreidingsdoelstellingen vastgesteld. Onder de doelen valt het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding.

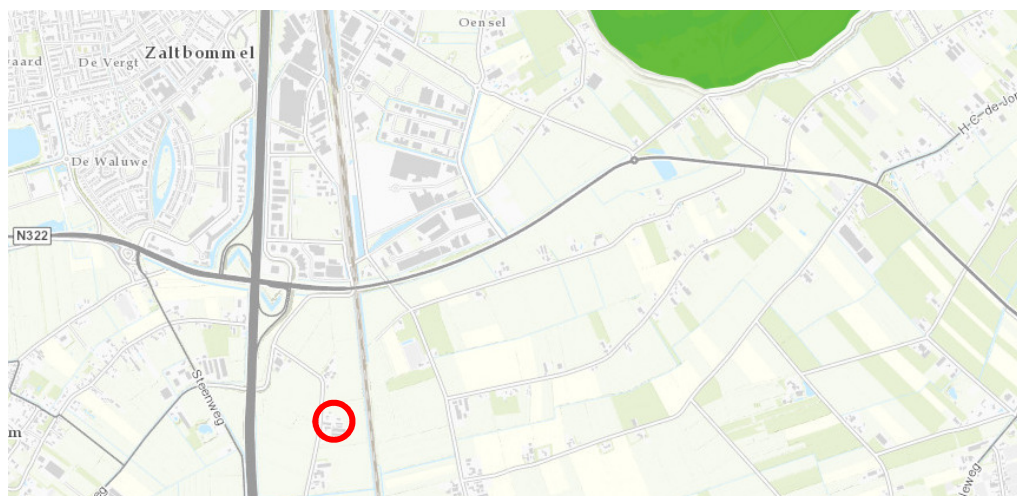
Ook invloeden van buitenaf kunnen van invloed zijn op de staat van instandhouding van een habitatype of soort in het Natura 2000-gebied: de externe werking. De instandhoudingsdoelstelling richt zich op het gehele biotische en abiotische complex van factoren, die het habitatype of de soort haar specifieke aanzien geven en die noodzakelijk zijn voor het behoud van de biologische diversiteit van het gebied.

Voor ingrepen in of nabij Natura 2000-gebieden dient getoetst te worden of sprake kan zijn van (significante) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied. Effecten dienen getoetst te worden op effecten van oppervlakteverlies, geluid, licht, trilling, mechanische verstoring, verdroging, verontreiniging, verandering in populatiedynamiek, vermessing en verzuring door stikstofdepositie uit de lucht.

3.2. Natura 2000

Het plangebied ligt op circa 2,5 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied Rijn-takken (figuur 5).

Figuur 5. Ligging plangebied (rood cirkel) ten opzicht van Natura 2000 (groen). (Bron ondergrond: interactieve kaart Gelderland)

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied, waardoor oppervlakteverlies en versnippering niet aan de orde zijn. Effecten van de voorgenomen handeling op het Natura 2000-gebied Rijntakken door geluid, licht, trilling, mechanische verstoring, verdroging, verontreiniging en verandering in populatiedynamiek zijn, gezien de afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied, uitgesloten. Machines die gebruikt worden bij het werk hebben mogelijk wel een tijdelijk verhoogde stikstofuitstoot tot gevolg.

De nieuw te realiseren paardenrijhal komt in de plaats van enkele oude paardenstallen en een gereedschapsschuur. Er verdwijnt een bomenrij maar er zal tevens een nieuwe bomenrij aangeplant worden. Een permanent verhoogde stikstofuitstoot wordt niet verwacht maar kan niet met zekerheid worden uitgesloten.

Om inzicht te krijgen in tijdelijk en permanent verhoogde stikstofuitstoot door de handeling wordt aanbevolen om de exacte ingreep inzichtelijk te maken en vervolgens een stikstofberekening te maken. Inmiddels is een geactualiseerd rekenmodel voor stikstofdepositie beschikbaar (bron: website Bijl 2).

3.3. Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is in Gelderland bekend onder de naam Gelders Natuurnetwerk (GNN).

Het plangebied ligt niet in het GNN (figuur 6), oppervlakteverlies is daarom niet aan de orde. Omdat de handeling ver buiten het GNN plaatsvindt, kunnen ook andere negatieve effecten op wezenlijke kenmerken en waarden worden uitgesloten.

Figuur 6. Ligging plangebied (rood) ten opzichte van het NNN (groen). (Bron ondergrond: kaart Gelders Natuurnetwerk)

4. RESULTATEN SOORTENBESCHERMING

4.1. Flora

Uit het bronnenonderzoek is gebleken dat er geen beschermde flora in het zoekgebied is waargenomen. Er zijn wel Rode-Lijstsoorten waargenomen die als 'gevoelig' (Gewone agrimonie, Kamgras, Korenbloem) of 'kwetsbaar' (Fijne ooievaarsbek, Gladde ereprijs, Moeraslathyrus, Oosterse morgenster en Schijnraket) aangemerkt zijn.

Bij het veldbezoek werd geen beschermde flora aangetroffen. Het plangebied bestaat grotendeels uit erfverharding. De onverharde delen langs de schuren en onder de boomenrij worden zo intensief betreden, bereden en omgewroet dat geschikt biotoop voor beschermde flora ontbreekt.

Analyse en conclusie flora

Beschermde, bedreigde, zeldzame en bijzondere indicatorsoorten werden niet aangetroffen en worden niet binnen het plangebied verwacht. Negatieve effecten op beschermde plantensoorten binnen de invloedssfeer van het plangebied kunnen geheel uitgesloten worden.

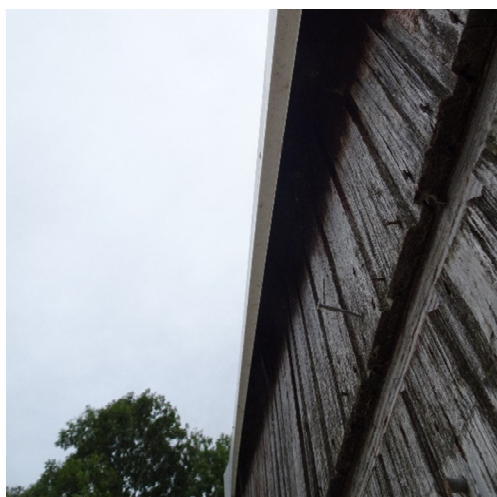
4.2. Zoogdieren

4.2.1. Vleermuizen

Uit het bronnenonderzoek komen Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger naar voren.

De te slopen gebouwen bieden mogelijkheden voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen (figuur 7 en 8). Naast bovengenoemde soorten moet ook gedacht worden aan Tweekleurige vleermuis en Gewone grootoorvleermuis.

Figuur 7. Ruimte tussen dakrand en muur bij gebouw nummer 2

Figuur 8. Invliegopeningen in de kleine stal met silo

De bomen in de te amoveren bomenrij hebben geen geschikte holtes, losse schors of scheuren in takken of bast die potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen vormen. De bomen in en rond het plangebied vormen geschikt, maar niet essentieel, jachtgebied voor vleermuizen. Ze vormen ook geen essentiële vliegroute.

Analyse en conclusie vleermuizen

Nader onderzoek is nodig om uit te sluiten dat vaste verblijfplaatsen worden verstoord door de handeling. Het gaat hierbij om Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis en Gewone grootoorvleermuis.

Negatieve effecten van de handeling op vliegroutes of essentieel foerageergebied is uitgesloten.

4.2.2. Nationaal beschermde zoogdiersoorten zonder vrijstelling

Van de beschermde zoogdiersoorten zonder vrijstelling in Gelderland is alleen de Buning waargenomen. Er kan uitgesloten worden dat het plangebied essentieel leefgebied is voor deze soort omdat er genoeg alternatief leefgebied aanwezig is in de omgeving. Andere kleine marterachtigen worden uitgesloten op basis van het ontbreken van dichte vegetatie binnen het plangebied.

Hoewel het plangebied geschikt leefgebied is voor Steenmarter, wordt deze soort op basis van bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.

Voor andere soorten zonder vrijstelling is geheel geen geschikt leefgebied aanwezig of geldt dat ze niet voorkomen in dit deel van Nederland.

Analyse en conclusie nationaal beschermde zoogdiersoorten zonder vrijstelling

Negatieve effecten van de handeling op verblijfplaatsen van beschermde zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt kunnen geheel worden uitgesloten.

4.2.3. Nationaal beschermde soorten met vrijstelling

Binnen het zoekgebied zijn zoogdieren met vrijstelling waargenomen zoals Egel, Haas, Konijn en Vos, maar niet binnen het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen sporen of verblijfplaatsen ontdekt van soorten waarvoor een vrijstelling geldt. Wel kan in en rond het plangebied leefgebied aanwezig zijn voor deze soorten.

Analyse en conclusie nationaal beschermde zoogdiersoorten zonder vrijstelling

Vrijgestelde soorten zoals Egel en Konijn kunnen voorkomen in het plangebied. Deze soorten gebruiken het terrein als foerageergebied, maar verblijfplaatsen ontbreken. Door de handeling gaan geen vaste verblijfplaatsen of essentiële functies verloren.

4.3. Vogels

4.3.1. Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het zoekgebied komen vogelsoorten voor die jaarrond beschermde nesten hebben, namelijk Buizerd, Ooievaar en Roek. In de directe omgeving van het plangebied zijn deze soorten echter niet waargenomen (NDFF).

Bij het veldbezoek zijn binnen het plangebied geen geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen van bovengenoemde soorten. Wel is er activiteit van Roek waargenomen in een boom voor het woonhuis, maar geen nesten.

In gebouw nummer 2 broedt een Steenuil. Er hangt daar een nestkast die de afgelopen jaren in gebruik is geweest (figuur 9). Dit jaar heeft de Steenuil niet in de nestkast maar tussen twee daklagen gebroed en twee jongen grootgebracht (persoonlijke communicatie dhr. Jan Vos).

Op het erf is activiteit van Huismus waargenomen. Er zijn nesten gevonden in gebouw nummer 4, waar paardenboxen staan (figuur 10). Om hoeveel nesten het gaat en of ze ook andere gebouwen die gesloopt gaan worden gebruiken, is niet bekend. Nader onderzoek is nodig om hier uitsluitsel over te geven.

Analyse en conclusie jaarrond beschermde nesten

Het nest van de Steenuil valt onder jaarrond beschermde nesten. Voor het verwijderen van dit nest is een ontheffing nodig.

Nader onderzoek is nodig om uitsluitsel te geven over waar en voor welke functies Huismus de te slopen gebouwen gebruikt.

Figuur 9. Nestkast Steenuil

Figuur 10. Huismusnest

4.3.2. Broedgevallen

Broedgevallen van algemene broedvogels zijn mogelijk in de bomenrij binnen het plangebied. Bij het verwijderen van de bomen dient men alert te zijn op broedgevallen,

aangezien deze bij de wet beschermd zijn en niet verstoord of vernietigd mogen worden.

Analyse en conclusie broedgevallen

In de te amoveren bomenrij kunnen diverse algemene broedvogels tot broeden komen. Alle broedgevallen zijn bij de wet beschermd en mogen niet verstoord of vernietigd worden. Verstoring van broedgevallen kan worden voorkomen door de bomen te verwijderen in de periode half november tot en met februari. Indien de bomenrij buiten deze periode gerooid moet worden, moet vooraf een broedvogelcheck worden uitgevoerd en kan het rooien pas plaatsvinden nadat is vastgesteld dat er geen broedgeval aanwezig is.

4.4. Amfibieën, reptielen en vissen

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat er binnen het zoekgebied een beschermde amfibiesoort met vrijstelling is waargenomen, namelijk Kleine watersalamander.

In het plangebied wordt de aanwezigheid van beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt biotoop. Het plangebied kan wel deel uitmaken van het landbiotoop van Kleine watersalamander en van algemene soorten zoals Bruine kikker en Gewone pad. Voor deze soorten geldt een vrijstelling; de wettelijke plicht tot zorgvuldig handelen is hier van toepassing.

Er zijn geen beschermde reptielen of vissen waargenomen binnen het zoekgebied. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor beide soortcategorieën. Een effect van de handeling op reptielen of vissen wordt dan ook uitgesloten.

Analyse en conclusie reptielen, amfibieën en vissen

Voor Kleine watersalamander geldt dat het plangebied deel kan uitmaken van het landbiotoop. In Gelderland is deze soort vrijgesteld. Net als voor algemene soorten zoals Bruine kikker en Gewone pad geldt voor Kleine watersalamander de wettelijke zorgplicht.

Negatieve effecten van de handeling op beschermde reptielen en vissen kunnen worden uitgesloten

4.5. Insecten en ongewervelden

In Zaltbommel is Rivierrombout, een beschermde libellensoort, waargenomen. Voor deze soort en andere beschermde insecten of ongewervelden ontbreekt het aan geschikt biotoop binnen het plangebied, waardoor hun aanwezigheid uitgesloten kan worden.

Analyse en conclusie insecten en ongewervelden

Negatieve effecten op soorten uit deze categorie ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling kunnen worden uitgesloten.

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. Conclusies

5.1.1. Gebiedsbescherming

Natura 2000

De planlocatie ligt op grote afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. De voorgenomen handeling heeft daarom geen effect door externe werking op de in het kader van de habitatrichtlijn en vogelrichtlijn aangewezen habitatype en soorten als gevolg van oppervlakteverlies, versnippering, trillingen, optische verstoring of mechanische verstoringen. Een effect door externe werking als gevolg van stikstofdepositie waardoor verzuring en vermessing kan optreden is niet volledig uit te sluiten.

Om uitsluitel te verkrijgen of stikstofdepositie een negatief effect heeft op de hiervoor gevoelige habitats en soorten in Natura 2000-gebieden, is een bepaling van de eventuele toename aan stikstofdepositie nodig. Inmiddels is een geactualiseerd rekenmodel voor stikstofdepositie beschikbaar (bron: website Bijl 2). Indien uit berekeningen blijkt dat door de ontwikkeling tijdelijk, dan wel permanent, de stikstofdepositie op de hiervoor gevoelige habitattypen of soorten toeneemt, is een vergunning nodig in het kader van de Wnb – gebieden, tenzij door interne saldering de toename van stikstofdepositie ten minste kan worden gecompenseerd door een afname van stikstofdepositie binnen het project of de inrichting.

Natuurnetwerk Nederland

Er zijn geen negatieve effecten op de overige delen van het Natuurnetwerk Nederland, omdat het plangebied daarbuiten ligt.

5.1.2. Soortenbescherming

Nader onderzoek is nodig om uit te sluiten dat vaste verblijfplaatsen van vleermuizen worden verstoord door de handeling. Het gaat hierbij om Gewone en Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis en Gewone grootoorvleermuis.

Er is een ontheffing nodig voor het verwijderen van het steenuilennest.

Nader onderzoek is nodig om uitsluitel te geven over waar en voor welke functies Huismus de te slopen gebouwen gebruikt.

Er zijn geen beschermde flora, insecten en ongewervelden, of reptielen en vissen aanwezig in het plangebied. Vervolgstappen zijn niet aan de orde. Voor de beschermde amfibiesoort Kleine watersalamander geldt een vrijstelling.

Voor alle soorten, inclusief de soorten met een vrijstelling en soorten zonder bijzondere beschermingsstatus, geldt de wettelijke zorgplicht. Dit houdt in dat al het redelijke gedaan moet worden om verstoring van deze soorten te voorkomen.

5.2. Aanbevelingen

Algemeen

Broedgevallen van alle vogels zijn beschermd. Voor verstoren van broedgevallen waardoor het broedgeval wordt afgebroken, kan geen ontheffing worden verkregen. Derhalve dient ervoor gezorgd te worden dat werkzaamheden zo uitgevoerd worden dat broedgevallen niet verstoord worden. Eventueel kunnen maatregelen worden genomen om broedgevallen te voorkomen zoals het in de winter verwijderen van groen, of kan voorafgaand aan de werkzaamheden een broedgevallentoezicht worden uitgevoerd.

Voor alle soorten (beschermd en niet beschermd) geldt de algemene zorgplicht. Deze houdt in dat de werkzaamheden op een zodanige wijze worden uitgevoerd het doden of verstoren van planten en dieren zo veel mogelijk wordt voorkomen. Hieraan kan invulling worden gegeven door de werkzaamheden in één richting uit te voeren, in de richting van te behouden groen.

Om de zorgplicht te waarborgen en verstoring zo veel mogelijk te beperken kan een ecologisch werkprotocol worden opgesteld. Hierin zijn de te nemen maatregelen op uitvoeringsniveau uitgewerkt.

Ook materialenopslag, bouwketen, etc. mogen geen verstorend effect hebben binnen of buiten het plangebied. Het is zaak om de locaties zorgvuldig te kiezen.

Realiseren ecologische meerwaarde

De nieuw aan te leggen paardenrijhal biedt mogelijkheden voor vleermuizen, Huismus en Steenuil. Voor deze diersoorten kunnen (prefab) nestkasten geïntegreerd worden in de nieuwbouw.

Bij de herinrichting van de bomenrij kan de ecologische waarde van het plangebied worden vergroot, door uit te gaan van een aantal ecologische uitgangspunten:

- gebruik bij de aanplant met name inheemse, lokale soorten;
- gebruik besdragende soorten zoals Meidoorn en Vlierbes;
- houd rekening met de bloeiperiode en zorg er door de soortenkeuze voor dat er bloeiende planten aanwezig zijn gedurende het hele seizoen;
- realiseer structuurrijke begroeiingen;
- leg houtrillen aan van snoeihout;
- creëer gradiënten in de begroeiing (hoog-laag, nat-droog);
- stel een beheerplan op, gericht op het optimaliseren van bovenstaande uitgangspunt.

Deze lijst is niet uitputtend en kan gelden als basis voor de uitwerking van een inrichtingsplan.

BRONNEN

Element advocaten, 2019. *Uitspraken Afdeling bestuursrechtspraak over het PAS en daaraan gerelateerde regelgeving*. - Element advocaten, Eindhoven.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. *Kamerbrief stand van zaken PAS korte termijn d.d. 27 juni 2019*.

Provincie Gelderland, 2018. *Geconsolideerde omgevingsverordening 2019*. - Provincie Gelderland, Arnhem.

Wet natuurbescherming zoals geldend per juni 2019.

Geraadpleegde websites

- NDFF: www.ndff-ecogrid.nl
- Natura 2000: <https://opendata.gelderland.nl/toepassing/natura-2000-gebieden-in-gelderland-interactieve-kaart>
- NNN/GNN:
<https://www.arcgis.com/home/item.html?id=1c5de9624b42440b8e1af80c25add9c5>
- www.bijl2.nl
- www.gelderland.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.ravon.nl

BIJLAGE I. MEEST RELEVANTE ARTIKELN UIT DE WET NATUURBESCHERMING BIJ EEN QUICKSCAN

Onderstaande tekst bevat een aantal artikelen uit de Wet natuurbescherming, welke relevant zijn bij een quickscan in het kader van de soortenbescherming. Uiteraard is alleen de volledige wettekst bepalend; aan onderstaande tekst kunnen derhalve geen rechten worden ontleend.

Artikel 3.1. [betreft: Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn].

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5. [betreft: Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn].

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10. [betreft: Beschermingsregime 'andere soorten'].

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

- f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

BIJLAGE 2. MIDDELS DE WET NATUURBESCHERMING IN GELDERLAND BESCHERMDE SOORTEN

* geen vrijstelling
V vrijstelling

Vleermuizen					
Baardvleermuis	*	Bechstein's vleermuis	*	Bosvleermuis	*
Brandt's vleermuis	*	Franjestaart	*	Gewone dwergvleermuis	*
Gewone grootoorvleermuis	*	Grijze grootoorvleermuis	*	Grote hoefijzerneus	*
Grote rosse vleermuis	*	Ingekorven vleermuis	*	Kleine dwergvleermuis	*
Kleine hoefijzerneus	*	Laatvlieger	*	Meervleermuis	*
Mopsvleermuis	*	Noordse vleermuis	*	Rosse vleermuis	*
Ruige dwergvleermuis	*	Tweekleurige vleermuis	*	Vale vleermuis	*
Watervleermuis	*				

Overige zoogdieren					
Aardmuis	V	Bever	*	Boommarter	*
Bosmuis	V	Bruinvis	*	Bultrug	*
Bunzing	*	Damhert	*	Das	*
Dwergmuis	V	Dwergpotvis	*	Dwergspitsmuis	V
Dwergvinvis	*	Edelhert	*	Eekhoorn	*
Egel	V	Eikelmuis	*	Gestreepte dolfin	*
Gewone bosspitsmuis	V	Gewone dolfin	*	Gewone spitsdolfijn	*
Gewone vinvis	*	Gewone zeehond	*	Griend	*
Grote bosmuis	*	Grijze dolfin	*	Grijze zeehond	*
Haas	V	Hamster	*	Hazelmuis	*
Hermelijn	*	Hille (Butskop)	*	Huisspitsmuis	V
Kleine zwaardwalvis	*	Konijn	V	Lynx	*
Molmuis	*	Narwal	*	Noordse vinvis	*
Noordse woelmuis	*	Ondergrondse woelmuis	V	Orca	*
Otter	*	Potvis	*	Ree	V
Rosse woelmuis	V	Spitsdolfijn van Gray	*	Steenmarter	*
Tuimelaar	*	Tweekleurige bosspitsmuis	V	Veldmuis	V
Veldspitsmuis	*	Vos	V	Waterspitsmuis	*
Wezel	*	Wilde kat	*	Wild zwijn	*
Witflankdolfijn	*	Witsnuitdolfijn	*	Witte dolfin	*
Woelrat	V	Wolf	*		

Amfibieën					
Alpenwatersalamander	*	Bruine kikker	V	Boomkikker	*

Amfibieën

Geelbuikvuurpad	*	Gewone pad	V	Heikikker	*
Kamsalamander	*	Kleine watersalamander	V	Knoflookpad	*
Meerkikker	V	Bastaardkikker	V	Poelkikker	*
Rugstreeppad	*	Vinpootsalamander	*	Vroedmeesterpad	*
Vuursalamander	*				

Reptielen

Adder	*	Dikkopschildpad	*	Gladde slang	*
Hazelworm	*	Kemps' zeeschildpad	*	Lederschildpad	*
Levendbarende hagedis	*	Muurhagedis	*	Ringslang	*
Soepschildpad	*	Zandhagedis	*		

Vissen

Beekdonderpad	*	Beekprik	*	Elrits	*
Gestippelde alver	*	Grote modderkruiper	*	Houting	*
Kwabaal	*	Steur	*		

Dagvlinders

Aardbeivlinder	*	Apollovlinder	*	Bosparemoervlinder	*
Boszandoog	*	Bruin dikkopje	*	Bruine eikenpage	*
Donker pimperlblaauwtje	*	Duinparemoervlinder	*	Gentiaanblaauwtje	*
Grote paremoervlinder	*	Grote vos	*	Grote vuurvlinder	*
Grote weerschijnvlinder	*	Iepenpage	*	Kleine heivlinder	*
Kleine ijsvogelvlinder	*	Kommavvlinder	*	Pimpernelblaauwtje	*
Sleedoorpage	*	Spiegeldikopje	*	Teunisbloempijlstaart	*
Tijmblaauwtje	*	Veenbesblaauwtje	*	Veenbesparemoervlinder	*
Veenhooibeestje	*	Veldparemoervlinder	*	Zilveren maan	*
Zilverstreephooibeestje	*				

Libellen

Beekrombout	*	Bosbeekjuffer	*	Bronslibel	*
Donkere waterjuffer	*	Gaffellibel	*	Gevlekte glanslibel	*
Gevlekte witsnuitlibel	*	Gewone bronlibel	*	Groene glazenmaker	*
Hoogveenglanslibel	*	Kempense heidelibel	*	Noordse winterjuffer	*
Oostelijke witsnuitlibel	*	Rivierrombout	*	Sierlijke witsnuitlibel	*
Speerwaterjuffer	*				

Kevers

Brede geelrandwater-roofkever	*	Gestreepte waterroofkever	*	Heldenbok	*
Juchtleerkever	*	Vermiljoenkever	*	Vliegend hert	*

Weekdieren

Bataafse stroommossel	*	Platte schijfhoren	*		
-----------------------	---	--------------------	---	--	--

Overige diersoorten

Europese rivierkreeft	*				
-----------------------	---	--	--	--	--

Vaatplanten

Akkerboterbloem	*	Akkerdoornzaad	*	Akkerogentroost	*
Beklierde ogentroost	*	Berggamander	*	Bergnachtorchis	*
Blaasvaren	*	Blauw guichelheil	*	Bokkenorchis	*
Bosboterbloem	*	Bosdravik	*	Brave hendrik	*
Brede wolfsmelk	*	Breed wollegras	*	Bruinrode wespenorchis	*
Dennenorchis	*	Dreps	*	Drijvende waterweegbree	*
Echte gamander	*	Franjementiaan	*	Geelgroene wespenorchis	*
Geel schorpioenmos	*	Geploide vrouwenmantel	*	Getande veldsla	*
Gevlekt zonneroosje	*	Glad biggenkruid	*	Gladde zegge	*
Groene nachtorchis	*	Groenknolorchis	*	Groensteel	*
Groot spiegelklokje	*	Grote bosaardbei	*	Grote leeuwenklauw	*
Honingorchis	*	Kalkboterbloem	*	Kalketrip	*
Kartuizer anjer	*	Karwijselie	*	Kleine ereprijs	*
Kleine schorseneer	*	Kleine vlotvaren	*	Kleine wolfsmelk	*
Kluwenklokje	*	Knollathyrus	*	Knolspirea	*
Korensla	*	Kranskarwij	*	Kruipend moerasscherm	*
Kruiptijm	*	Lange zonnedaauw	*	Liggende ereprijs	*
Liggende raket	*	Moerasgamander	*	Muurbloem	*
Naakte lathyrus	*	Naaldenkervel	*	Pijlscheelkelk	*
Roggelelie	*	Rood peperboompje	*	Rozenkransje	*
Ruw parelzaad	*	Scherpkruid	*	Schubvaren	*
Schubzegge	*	Smalle raai	*	Spits havikskruid	*
Steenbraam	*	Stijve wolfsmelk	*	Stofzaad	*
Tengere distel	*	Tengere veldmuur	*	Tonghaarmuts	*
Trosgamander	*	Veenbloembies	*	Vliegenorchis	*
Vroege ereprijs	*	Wilde averuit	*	Wilde ridderspoor	*
Wilde weit	*	Wolfskers	*	Zandwolfsmelk	*
Zinkviooltje	*	Zomerschroeforchis	*	Zweedse kornoelje	*